

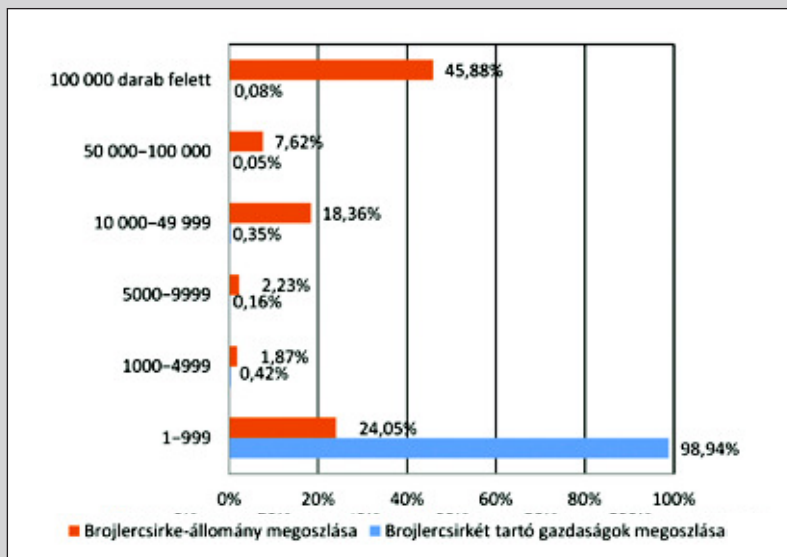
GAZDÁLKODÁS

www.hoi.hu

Scientific Journal on Agricultural Economics

A TARTALOMBÓL

Brojlercsirkét tartó gazdaságok és a brojlercsirke-állomány megoszlása nagyságkategóriák szerint, százalék

Forrás: Csizmázné és Poór tanulmánya

Konvergencia vagy divergencia Kelet-Közép-Európában?

GMO-mentes szójára alapozott takarmányozás kilátásai

Vertikális integráció a brojlercsirke-termelésben

Közösségi marketing és versenyképesség

Fogyasztói etnocentrizmus

TARTALOM

TUDOMÁNYOS CIKK

<i>Fertő Imre</i> : Strukturális átalakulás a kelet-közép-európai országok mezőgazdaságában: konvergencia vagy divergencia?	97
<i>Tikász Ildikó Edit – Varga Edina</i> : GMO-mentes szójára alapozott takarmányozás kilátásai Magyarországon	105
<i>Csizmázné Tóth Judit – Poór Judit</i> : A vertikális integrációból fakadó előnyök kihasználásának vizsgálata a brojlercsirke-termelő vállalkozások körében	127
<i>Totth Gedeon</i> : Marketing-együtműködések az agrárgazdaságban és az élelmiszeriparban, közösségi marketing a versenyképesség erősítésében	140
<i>Szakály Zoltán – Balogh Péter – Csatáriné Dogi Ilona – Polereczki Zsolt</i> : Fogyasztói etnocentrizmus vizsgálata Magyarországon – Ajánlások a magyar élelmiszer-gazdaság számára	153

SZEMLE

<i>Molnár Éva</i> : Czibere Ibolya (szerk.): Vidéki Innováció és hálózatosodás – könyvismertetés	167
--	-----

NEKROLÓG

Professzor Dr. Kurucz Gyula emlékére (1927–2015) <i>Berde Csaba</i>	170
---	-----

Tisztelt Szerzőtársak!	176
------------------------------	-----

Előfizetési felhívás	177
----------------------------	-----

Summary	172
---------------	-----

Contents	175
----------------	-----

Az elnökség feladata az évente aktualizált cselekvési tervben foglaltak végrehajtásának figyelemmel kísérése, a magyar vidék helyzetének javítása, a fejlesztésre vonatkozó programok szakmai és civil támogatásának biztosítása, az Európai Unió által létrehozott agrár- és vidékfejlesztési támogatásokról, programokról szóló elvi útmutatások és gyakorlati példák alapján a vidéki tájakat felelősen használók, gazdálkodók, települési és más helyi társadalmi csoportok, szakmai és civil szervezetek közötti érdemi párbeszéd kialakítása.

A megújult MNVH új szakmai tagozatokat (agrár, környezetvédelem, falu-fejlesztés, LEADER) alakított ki, később megyei referenci hálózatot is létrehozott. Tudatosan törekedtek kapcsolatot kialakítani az országos szervezettel rendelkező és a vidékfejlesztésben fontos szakmai egyesületekkel, amelyek segítségével a szervezetek hálózatát építhette ki. Ennek érdekében megállapodásokat kötött többek között a *Magyar Tudományos Akadémiával*, a *Falusi és Agroturizmus Országos Szövetségével*, a *Magyar Urbanisztikai Társasággal*, a *Magyar Építész kamarával* és a *Kistérségfejlesztők Tudományos Egyesületével*. Az MNVH feladatai közé tartozik a vidékfejlesztésben érdekelt együttműködési hálózatba szervezése, az érintett kormányzati, önkormányzati és civil közreműködő, gazdálkodó és társadalmi szervezetek, szakmai testületek tevékenységeinek összehangolása. A hálózat tevékenysége nyomán az Európai Vidékfejlesztési Hálózatban együttműködő 27 tagország megismerheti a magyar fejlesztési eredményeket, illetve a hazai vidékfejlesztő közösségek más országok jó gyakorlatait.

Az MNVH jelenlegi tevékenységére a kiterjedt hazai és nemzetközi működés jellemző, ennek keretében számos olyan rurális projekt valósult meg, amelyek működőképes gazdasági, társadalmi, szociális elemeket tartalmazó

programokká váltak. Mindezek mellett számtalan kulturális, hagyományörző fesztivál, kiadvány, elméleti és gyakorlati ismeretanyag jelent meg.

Mezőszentgyörgyi Dávid a sikeres programokat egyértelmű bizonyítéknak tartja arra, hogy a hálózat szakmai, tervezési és programozási tevékenysége is kulcsfontosságú a vidékfejlesztésben.

A hálózatot a munkamegosztás és a hatáskörök kialakításánál is erőteljes szabályozottságra való törekvés jellemzi. *Czibere Ibolya* szerint a szervezet tevékenységei jól elkülönülnek egymástól, a feladatok rendszeresen és standardizált módon végezhetőek. Az alulról felfelé építkező szervezet horizontálisan és vertikálisan egyaránt építkezik. Az MNVH hálózati rendszerében elkülönülő öt szint közül három szint területi típusú, alulról építkező, vertikálisan összeépülő hálózati szint (falusi, kisvárosi települési szint; kistérségi, táji, járási szint; megyei szint), míg a felső két szint (szakosztályok; MNVH Elnöksége és Tanácsa) a jogszabályi keretek között létrehozott, formalizált szervezeti szint. A specializált és standardizált munkafolyamatok révén hatékonyan lehet nagy tömegű feladatokat elvégezni, a szervezetben a döntések centralizáltak, nincsenek párhuzamos kapacitások, s ezek elősegítik a szervezet költséghatékony működését.

Az elmúlt években az MNVH jelentős fejlődési potenciállal rendelkező hálózattá vált, működése hozzájárul a nemzeti vidékfejlesztési célok megvalósulásához. A 2014-ben 11 611 regisztrált taggal rendelkező szervezet az ország összes megyéjében jelen van. A regisztráltak több mint fele magánszemély, 16 százaléka egyesület, nonprofit szervezet, 12 százaléka vállalkozás. A települési önkormányzatok fele is a regisztráltak között van. A kedvezőtlenebb helyzetben lévő térségekben magasabb a nyilvántartásba vettek aránya az adott térség összlakosságához viszonyítva, mint a jobb helyzetben lévő térségekben. Az MNVH

erős befolyással és kezdeményező hatalmi pozícióval rendelkezik a vidékhálózatban. Működése mögött megfelelő intellektuális és kapcsolati tőkével rendelkező vidéki kötöttségű közép- vagy vidéki felső középosztályi csoportok állnak, akik gyakorlattal rendelkeznek a projektalapú vidékfejlesztésben. A projektosztály a vidékhálózat továbbélésének kulcsszereplője, a vidékfejlesztésben betöltött szerepe folyamatosan nő. Képesek bevonni a helyi szereplőket a hálózat tevékenységeibe, közvetítő szerepet töltenek be a hálózat tagjai között. *Kovách Imre* szerint a hálózatépítés szempontjából szükséges a hálózaton keresztül áramoltatott profitelvű és nonprofit projektek számának és összegének bővítése. Az erőteljes projektetés növeli a projektosztály aktivitását, akik nélkül nem lehetséges a hálózatépítés és a vidékfejlesztés sem.

A felmérések alapján a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat egyértelműen alkalmas a továbbfejlődésre, lehetőségei megvalósításra várnak. A vidéki térségek helyzetének tényleges javulása csak hosszú távú együttműködés során válhat kivitelezhetővé. A vidék magyar sajátosságaira építő fejlesztési tevékenység, illetve az elmaradott térségek felzárkóztatásának biztosítása nemzeti stratégiai fejlesztési feladat. *Csatári Bálint* kiemeli, hogy a mindenkori vidékstratégiának alulról építkezőnek, komplex és integrált szemléletűnek, továbbá a területi sokszínűségekre és különbségekre tekintettel lévőnek kell lennie. (*Czibere Ibolya* (szerk.): *Vidéki Innováció és hálózatosodás – A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat első éveit. Debreceni Egyetemi Kiadó (DU Press) – Herman Ottó Intézet, 2016, 112 o.*)

E SZÁMUNK SZERZŐI:

Balogh Péter, a DE Gazdaságtudományi Kar Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék egyetemi docense, Debrecen, balogh.peter@econ.unideb.hu

Berde Csaba, a DE Gazdaságtudományi Kar Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet egyetemi tanára, Debrecen, berde.csaba@econ.unideb.hu

Csatáriné Dogi Ilona, a DE Gazdaságtudományi Kar Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék PhD-hallgatója, Debrecen, dogi.ilona@gmail.com

Csizmásné Tóth Judit, az SZF Közgazdasági, Pénzügyi és Menedzsment Tanszék főiskolai adjunktusa, Szolnok, tothju@szolf.hu

Fertő Imre, az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaságtudományi Intézet tudományos tanácsadója, a Kaposvári Egyetem és a Budapesti Corvinus Egyetem egyetemi tanára, Budapest, ferto.imre@krtk.mta.hu

Molnár Éva, a Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola Szociológia és társadalompolitika doktori program doktorandusza, Debrecen

Polereczki Zsolt, a DE Gazdaságtudományi Kar Marketing és Kereskedelem Intézet adjunktusa, Debrecen, polereczki.zsolt@econ.unideb.hu

Poór Judit, a PE Georgikon Kar Gazdaságmódszertani Tanszék egyetemi docense, Keszthely, pj@georgikon.hu

Szakály Zoltán, a DE Gazdaságtudományi Kar Marketing és Kereskedelem Intézet egyetemi tanára, Debrecen, szakaly.zoltan@econ.unideb.hu

Tikász Ildikó Edit, az AKI Agrárközgazdasági Kutatások Osztálya tudományos főmunkatársa, osztályvezető, Budapest, tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu

Totth Gedeon, a BGE Külkereskedelmi Kar Marketing Intézeti Tanszék főiskolai tanára, intézet-vezető, tanszékvezető, Budapest, totth.gedeon@kkk.bgf.hu

Varga Edina, az AKI Agrárközgazdasági Kutatások Osztálya ügyvivő szakértője, Budapest, varga.edina@aki.gov.hu